

Jiří Bigas

VRAHOVICE 119

dauphin

Život v Sudetech, v údolí mezi Šumavou a Novohradskými horami, nebyl nikdy snadný. Autor vede čtenáře do světa ohrazeného ostnatým drátem, odkud museli původní obyvatelé po 2. světové válce odejít a kde noví přistěhovalci nezapustili kořeny dost hluboko. Do země, ve které místo reklamních poutačů visely plechové a na mnoha místech prostřílené cedule s nápisy Vstup zakázán! a Vstup jen na povolení!

Jiří Bigas

Narodil se roku 1956 doma v Horním Dvořišti a postupně se naučil vzdorovat, číst, psát a počítat, chytat ryby a snít. Výsledkem toho byla knížka lyrických povídek *Kdo se dotkne duhy* (1988).

Vystudoval právo, prodával válcovny, psal pro ČTK.

Dva a půl roku strávil s blokem a tužkou za zády prezidenta Václava Havla. Byl redaktorem a šéfredaktorem. Je dezertérem z venkova, ale ve své mysli se do něj stále vrací.

Vrahovice 119

Jiří Bigas

VRAHOVICE 119

Dauphin
2009

Tato kniha vychází za laskavé podpory
poradenské platformy BuildingBridges.cz

BUILDINGBRIDGES

„Dáváme Vaším myšlenkám reálnou tvář“

© Jiří Bigas, 2009

© Dauphin, 2009

Foto © Jan Horáček, 2009

ISBN 978-80-7272-211-2

ISBN 978-80-7272-524-3 (pdf)

ISBN 978-80-7272-525-0 (e-pub)

ZPÁTEČNÍ JÍZDENKA

1989

Tam, kde byl člověk doma, se po dvaceti letech vracet nemá. A když už tu hloupost udělá, měl by se připravit na pořádný šok a určitě by měl zůstat schovaný v anonymitě a neměl by za žádnou cenu sundat tu masku, kterou mu na pubertální ksichtík nalepily ubíhající roky. A když už udělá tu hloupost, že se odmaskuje, že vyleze ze své anonymní ulity; nazdar, chlape, copak tys mě nepoznal, lezli jsme spolu přece Prdlavkovi na hrušky, vzpomínáš... neměl by si myslet, že je doma a že je na něj někdo opravdu zvědavý, a hlavně že tam bude, po všech těch letech, prorokem.

Vstup zakázán!

Pozor!

Hraniční pásmo!

Vstup jen na povolení!

Ale povolení se nevydává a vstup se důsledně kontroluje... a aby ne, vždyť je jen na povolení!

Počasí se letos opravdu vydařilo. Listopad ukrajoval ze své druhé poloviny, když se Koník vracel domů, ale vypadalo to na babí léto. Byl pátek, sedmnáctého, za okny ubíhala krajina a byla celá dožluta a dohněda, jak stromy ztrácely listí. Osobáček, složený ze dvou vagonů, pomalu kodrcal po nerovných kolejích a vytūkával na nich monotónní melodii; cak-cvak, cak-cvak – tak, pořád dokola. A za okny ubíhaly někam dozadu, do minulosti nebo do

budoucnosti, kdoví, les, louky a pole; ta prázdná, opuštěná krajina bez lidí. A kdo by tudy taky chodil, není kam a není ani proč...

Vrahovice. Konečná!

Konečně.

Koník; Koník už si ani nepamatuje, jak a proč vznikla ta přezdívka a kdo ji vymyslel, snad Bimbas, co má velkej... nebo možná Rapl Jožan, přijel dopoledním vlakem. To je spoj, co přijíždí v 10.30, protože vlak, který přijel už v půl osmé, to je jen lokomotiva a za ní zapřažený hitlák, který přivezl pračku Fejfarce, roli zeleného gumolina pro Goliáše a ještě pár kdovíjakých krámů, zkrátka co si kdo ze vsi koupil ve městě a co se nevejde do osobáku, a hlavně poštovní pytel pro jednorukého listonoše. A hned ve vlaku se mu dostalo slavnostního uvítání: Vojenská hlídka s vlčákem, který cenil velké žluté zuby a poslintal Koníkovi batoh, mu prolustrovala občanský průkaz, a to mu už před tím štiplístek procvakl jízdenku a navíc přidal přátelskou radu: „Ten batoh si ani nevybalujte a na nádraží si hned kupte zpáteční lístek.“

Vítejte ve Vrahovicích.

Ve stanici stál nákladní vlak s vagony plnými uhlí pro Rakousko nebo snad pro italskou botu a do toho uhlí píchali dlouhými kovovými pruty tři čtyři vojáci. Další pohraničník vodil kolem vlaku neklidného, divoce čenichajícího psa.

„Koukáš, co... To voni hledají narušitele.“ Maštálek, ten blázen s diagnózou násilnický sadista.

Maštálek se nemění, ometá se po nádraží, protože nemá co na práci, a kouká, kdo přijel... a sbírá staré vyhozené jízdenky; kdoví proč, když nejsou zpáteční. „Hledaj lidi, co se schovali do uhlí, aby se tak dostali nepozorovaně za hranice, do rajchu. „Ty seš tu novejš... že tě neznám.“ Maštálek má oči všude, ale neublíží.

Novej... Podle rodného listu sotva; podle rodného listu datum narození 17. listopadu 1956, místo narození Vrahovice 119.

„No – ano.“ Co mu taky povídat...

„Tady je jenom nádraží, do vsi je to ještě půldruhý kilometr a musíš pěkně po svých, ha-ha.“

No ano, vítej ve Vrahovicích.

Když po svých, tak po svých; kolikrát už tou cestou šel, v zimě, v létě, ve sněhu, v dešti, domů... zná ji zpaměti. Mine kašničku s vodníkem, kterému ale z otevřené huby už dávno voda nestříká; teď pod ním rostou zvadlé macešky, které nikdo nezalije, a po schodech dolů, kolem popeláku, kde z odpadků nádražní kolonie blahobytně a ve věčném dostatku stále ještě žije kolonie tlustých potkanů; na chodníčku ze škváry se pořád práší, a potom přes potok a kolem vily s barevnými sklíčky zimních zahrad až na asfaltovou silnici...

„Pohraniční stráž, kontrola dokladů!“ Vyštěkl voják, který se vynořil ze stínu stromů, jeho pes by to nesvedl lépe; haf-haf!

„Už jste mě jednou kontrolovali. Ve vlaku.“

„To jsme nebyli my. Občanský průkaz!“

„Já vím, jen říkám, že už jste mě kontrolovali ve vlaku...“

„Hele, když budete dělat problémy, odvedeme vás na rotu, a tam si vás podají!“ Taky tenhle vlčák cení zuby na cizáka. „Tak bude to?!“

„Co tu děláte?“ Batoh budí podezření. A za zadržení narušitele, kopečkáře, je opuštěák, pár dnů volna bez vojenské buzerace.

„Nic, přijel jsem se podívat.“

„Tady není nic k vidění!“

„Narodil jsem se tu – máte to v občance.“

Tak vítejte... Tohle je Mordknechtschlag, vrahova paseka; nikdo není vítán. Za cedulí s názvem obce už není bezpečno, jak říkávají zlí jazykové z Brodu, a ono opravdu není, vždyť Vrahovice jsou prdel světa, silnice končí v polích nebo v ostnatých drátech a toho, kdo neopatrně překročí nenamalovanou čáru dělící náš svět na dva světy – vnitrozemí a hraniční pásma, čekají potíže; šikana jak prase, ty vole – řekl by Jožan, ten rapl. Za zahradami se střílí; na lidi jako na zajíce, a v polích se někdy sklízí krvavá úroda. Vítají vás Vrahovice, vzorná pohraniční obec, 620 obyvatel; dříve tu bylo šest hostinců a čtyři obchody se smíšeným zbožím a byli tu dva pekaři, dva řezníci, truhlář, kovář, holič, kolář a taky dva krejčí. A teď! Dvě hospody, krejčí dělá tajemníka na národním výboru, švec-prťavec je výhybkář na dráze a boty spravuje jen jednou týdně a školník, když má volno, zasklívá okna, a – pardon, ještě tady na růžku poloprázdná samoobsluha...

„A chleba mají?“ To vypadá na Dlaskovou, pověřčivou klepnu, která sbírá na návsi nejnovější drby; kokodáka – řekl by Rapl Jožan.

„Chleba dneska nepřivezli...“

„Tak aspoň mlíko.“

No jo, myslí si ženské, dřív bejvala v každém stavení kráva, nebo aspoň koza, teď aby si člověk dělal hlavu, jestli dostane mlíko, ale nahlas to neřeknou. „A čím zadělám na knedlíky?“

„Mlíko přišlo, ale po cestě zksyslo...“

Vítejte do Vrahovic, vzorné pohraniční obce!

Nápis na starém pivovaru, tak to bývalo vždycky, hlásá: Ať žije VŘSR, a jinde na napolo roztrhaném transparentu: Závěry sjezdu splníme... Leda hubou! Ale co tu vlastně je vzorného? Odprýskaná omítka domů, vybitá okna barabizen, kde už dlouho nikdo nebydlí, rozpadající se chodníky a zchátralý kostel, rudá hvězda na pomníku s díky Rudé armádě, osvoboditelce? Jenomže Vrahovice, tehdy Mordknechtschlag, přece osvobodili Američani; no víš, jaksi globálně, heršvec, nás ale všechny osvobodili Sověti – tak to tedy vysvětloval ředitel školy Švec, teď už neučí, dělá kariéru na okrese; vykopli ho vejš. Pan, vlastně soudruh korouhvička, uměl se vždycky dobře točit po větru.

Je to zapomenutý a nevlídný a vykořeněný svět; celý se rozpadá, dům za domem. A chátrají i lidé.

„Co tady děláte?“ No to je jistě dědek Lát. „Že vás neznám...“

No ano, batoh budí podezření. A za udání narušitele, kopečkáře, jsou hodinky, sice bez vodotrysku,

ale i obyčejné české primky nebo sovětské pabědy chamtivce potěší, a navíc; peníze nikdo nesere – říkával Lát. Dědek sedí na zápraží, jako by tam seděl od stvoření světa a bude sedět do skonání věků.

„Nic, jen tak si to tu prohlížím...“

„Tady ale nejni nic k vidění... Jo, mladej, když nejseš místní a nikdo tě nezná, nejseš tu vítanej.“

Mohl by říct: Ale já jsem místní a každý mě tu zná, taky vy mě znáte, dědku, narodil jsem se v tom domě se žlutou omítkou naproti kašně, tam, kde v děravém okapu rostou kapradiny, tam, co už dlouho reziví číslo 119... To jsem já, Koník, a vy jste nás honil s obuchem na pohánění dobytka, když jsme si s klukama hráli ve starým pivovaru nebo v sadu. A ve vsi vám všichni říkají pochcanej Lát, protože po každým pivu běháte na pisoár, a taky jste pěkná kurva; udal jste pár lidí, a pár určitě neprávem; že kradli z družstevního, že kradli ze státního, když vy sám jste kradl jako straka, co vám přišlo pod ruku: dříví v lese, brambory a řepu z krechtu, vápno z družstevního dvora a krovy ze střech a prkna z podlah opuštěných německých baráků a ukradl byste i kamení z pole a listí ze stromů, kdyby vám to k něčemu bylo, ale byl jste vždycky u komunistů za velké zvíře, a tak nikdo neukázal prstem, nikdo ani neotevřel hubu. Mohl by to říct...

Jenomže když se člověk po dvaceti letech vrací tam, kde byl kdysi doma, měl by zůstat schovaný v anonymitě. Měl!

„Ke komu jedete? Sem nikdo nejezdí...“

Tady je každý pod dozorem, celá vesnice se dívá, každý pozoruje a je pozorován; svět sám pro sebe, zapomenutý a nevlídný. Každý neznámý člověk musí být nahlášen v místě, kde je telefonní stanice, a to je na národním výboru, v družstvu, u soudruha esenbé a taky ve škole... aby mohl být prověřen. Ředitel Švec-HerŠvec: „Žáci, narušitelé hranic jsou nepřátelé našeho státu, zločinci, dávejte si na ně pozor, mohli by vám ublížit!“

„Budu bydlet nad hospodou, den dva...“

„U Fíka?“

Hostinský se jmenuje Kubera, ale nikdo mu tu neřekne jinak než Fík. Tady má každý přezdítku, taky Koník. „Tak vás vítám, panáčku, nahoře už máte nachystaný pokoj, to se ví, žádnéj luxus to není, ale vyspíte se... teda dneska asi moc ne, máme poslední leč a bude kravál, víte? A z toho tady si nic nedělejte, to je Večerník a je neškodnej – tady má každý přezdítku, víte?“ No jasně, taky bláznivý Venca-Večerníček s diagnózou mentální retardace, věk třicet tři, ale rozum na třináct, jako Koník. Spolužák!

„Dáte si něco k vobědu? Ale máme jen utopenci...“

„Tak utopence.“

„A pivo?“

„A pivo.“

„Večer na bále bude srnčí guláš. Každěj rok je srnčí guláš, vostrej jako žiletka, to si pošmáknete.“

Já vím... Mohl by to říct.

Po studeném obědě jako po výprasku: A ted' ven, ven z hospody, pryč z té studené nory, kde je ve vzdu-

chu stále cítit laciný tabák a řídké pivo. Býčí jámy! Tady oral, sel a sklízel otec, dokud směl, a o něco výš, u Svatého Jana, pan Pusinka-Kuss; tady má každý přezdívku, to víme, střední rolník s dvaceti hektary polí, který to schytlal po válce jako první, vlastně až druhý, protože úplně první to slízli Němci. Gottwaldovo kladivo na něj dopadlo dříve a drtivěji než na ostatní: nejdřív kriminál, potom vyvlastnění, potom smrt. Pryč s tyrany a zrádci všemi... Zpívali pionýři u pomníku falešným osvoboditelům, a kdo byl pan Pusinka: Tyran? Zrádce... Jen střední rolník s dvaceti hektary, prý kulak, takové divné slovo, a přece se ujal.

Nad prázdnou krajinou už ležela mlha; táhla do polí z houštin Černého lesa, kam jen málokdo zajde... protože v černáku je i v poledne tma jako o půlnoci a houby tam stejně nerostou.

„Co tady hledáte? Vy ste tady novej... že vás neznám. Tady nejni nic k vidění... A tuhle blízko je hranice!“ Tady má každý oči snad i na zadku. Taky Kolář, tlustý kočí s potahem dvou hnědáků.

„No ano. To vím.“

„Tak si vlezte ke mně na kozlík a já vás raděj odvezu zpátky do vsi.“

Cizinec budí podezření a každého cizího člověka je třeba nahlásit a prověřit, protože tady je přece konec světa: Vstup zakázán! Pozor! Hraniční pásmo! Vstup jen na povolení! Ale povolení se nevydává a vstup se důsledně kontroluje... a aby ne, vždyť je jen na povolení!

„Bydlím nad hospodou, den dva...“

„U Fíka?“

No ano, kde jinde!

„Ten napravo je Fricek a vlevo Fuksa, tak hi-hijo, Fricku, no tak jdi, Fuksa,“ mlaská kočí na koně a cuká opratěmi. Aha, ten vpravo je Prd'avej Fricek a vlevo Fuksa, kdo ví, jestli si ta kobyłka láme hlavu tím, proč má tak uprděnýho part'áka v zápřahu. „Vezu chvoj, večer bude poslední leč,“ povídá kočí. „To musíte vidět... to se jen tak nevidí.“ Jedou, Fricke prdí. „Toho si nevšímejte, von to dělá odjakživa.“ Jedou a kočí má řeči plnou hubu: „To je Křivda, kapitán od pées,“ řekne, když se kolem mihne na motocyklu muž ve vojenské uniformě. „To je rychlooráč Mageran, je přeborník v orbě, ten za noc zvorá celej družstevní lán, tam u hranice...“ mávne rukou. „A pak se vždycky vožere jako dobytek. Tohle je Večerníček, teda my mu tak říkáme, je to mağor... ale neškodnej, neublíží. A tam je náš předseda Goliáš, ale říkáme mu Obr-Goliáš...“ Aby ne, když tady má každý přezdítku, dokonce i Prdlavka, pan farář. „Farář není náš, je brodskej, sem jezdí leda na mši, na takový starý prdlavce po Němcích, jede tak pomalu; prd-prd, že ho kluci předjedou i na bicyklu...“ A Fricke, jako by to chtěl potvrdit; prd-prd... prdí a tvrdí muziku. „Tohle je listonoš, má jen jednu ruku, druhou nechal ve válce na Dukle, ale nesmíte si ho poplést s jednonohým Hannesem, Němcem, to by vám dal i tou jednou rukou přes držku, Němce bil pod generálem Svobodou. A tohle je Fessel, promítač a všech komunistů pán, teda těch našich.“

Tak vítej ve Vrahovicích...

„A kerej ste vy?“

Konečně doma!

Dnes je maškarní bál, poslední leč, a to znamená, že tancovačku tentokrát nepořádají hasiči, ale myslivci a že před půlnocí nebude jen tombola, ale navíc ještě lovecký guláš, který spálí krk jako oheň; celý jen ze srnce, z pepře a červené papriky.

Pozor!

Maškarní bál!

Vstup: 25 Kč. A k tomu nějaký vtipálek na otrhaný plakát připsal:

Jen na povolení!

Možná Rapl Jožan, možná Bimbás, co má velkej... a možná úplně někdo jiný, někdo z těch mladých, málem ještě nedospělých.

K tanci a poslechu hraje: Podklet'anka.

Bohatá tombola.

Všechny občany srdečně zve myslivecká jednota Vrahovice. A v téhle poslední větě možná právě ten samý vtipálek setřel několik písmen a slov, takže na plakátě nakonec zůstalo jen:

Všechny občany srdečně zve... Vrah.

Konečně večer.

„Poslouchej, Fíku, je tady všechno v rychtyku? Výzdoba? Kapela? A je všechno pod kontrolou? Rozumíš, aby nebyly potíže. Doba je teď zlá.“ Tajemník s tíživým tajemstvím Muk-Ani muk má pořád tak trochu nahnáno, strachu plné kalhoty. „To víš, když se chlapi nalejou, začnou kecat voloviny. Taková spo-

lečenská akce se dneska neobejde bez ostražitosti, a hlavně žádný provokace, ať je všechno pod dozorem a nikdo ani muk.“

„Žádněj strach, tajemníku...“ Hlavně se nepotento, myslí si Kubera-Fík.

„A kde jsou pořadatelé? Kde sakra všichni furt jsou?“

„No – kde? Za výčepem, chlastají tam borovičku s myslivcem.“

„Ty vole, to je Jura!“ Rapl Jožan.

„No jasně, Koník! Dáme pívko.“ Bimbás, co má velkej...

A už se praší za kočárem, českokrumlovská desítka z Fíkova ledového sklepa jako jedna báseň, sama teče nedočkavým hrdlem dolů; „pocem pivo, pocem ke mně, my jsme oba z český země“ – huláká Rapl Jožan. Jako vždycky: Hubu na patnáct, břicho na deset a kapsu jen na pět, ale co na tom záleží, dneska to pořádně rozjedeme. „Pánové, zase pohromadě jako za starých zlatých časů.“

„Tak ještě fernetu, pane Fík!“

„A myslivce!“

„Jeden neublíží!“

„A ruma!“

„Jen si dejte, chlapci!“

„Jeden neublíží!“

Ne, fernet, rum ani myslivec neublíží, ani sadistický násilník Maštálek neublíží, ani Večerníček... tak kdo vlastně? Obr-Goliáš, Fessel, dědek Lát, Heršvec... kapitán Malík nebo tajemník Muk?

„Pane Fík, ještě jednou a pak znova dokola!“

„Vejdi do organismu mýho a neproved' tam nic zlýho.“ Bimbas, co má velkej... pořád stejnej.

„Rume tuzemský na ráj pozemský změň tohle slzavý údolí, ať život tolik nebolí, zmírni jeho šílený plamen, amen.“ Koník. No jo, plácají ho po zádech. Ve městě je všechno nějak vznešenější než tady, že jo, taky ty řeči v hospodě. Ale co na tom teď záleží, hladina piva v sudech klesá a lihoviny v lahvích na polici za Fíkem rychle ubývají; tak ať se praší za kočárem!

„Na tebe...“

„A taky na tebe, vole.“

„A na nás, na všechny.“

A hlavně na Vrahovice...

„Jen si dejte, chlapi. Jednou za rok to neuškodí.“ Dědek Lát; už zase musí s tím svým porouchaným vercajkem ven na dvůr. „Cože, todle že je mladej Herc?“ Diví se. „Ty, kluku, já bych tě nepoznal, a to si tě pamatuju takhle malýho...“

Tak to je Koník. Ano. A teď už bez masky.

„Hele, a tenhle znáš: Proč nechce Jakeš k holiči? Bojí se, aby ho neostříhali na Havla!“ Bimbas, co má velkej... a pořád stejnej!

„Nechte toho, mládenci,“ zlobí se Muk-Ani muk. „Člověk něco kecne a pak ho to může mrzet. Víte, doba je zlá.“

A kdy nebyla!

„Muk – podělanej bzuk,“ šklebí se mu Bimbas, co má velkej... přímo do ustrašeného obličeje.

„Tak hlásím, předsedo, že už se nám to rozjíždí, ve výčepu se vedou protistátní řeči.“

„Cože?!“

Stůl místní honorace je tam, kde vždycky, úplně vpředu, u kapely, a tam Obr-Goliáš, co přetáhne třeba kozu, když ji nikdo nehlídá, poseroutka Muk-Ani muk, promítač Fessel, všech komunistů pán... A hned vedle u stolu plešounů tři důležití plešouni v uniformě: kapitán Křivda, kapitán VB-Malík a major Koza. A všichni s manželkami, ctihodnými matrány v městských róbach, co ohrnují nos nad tetkami v šátku, které přes týden v družstvu okopávají řepu nebo suší seno. Mladí sedí na galerii a všichni jsou dnes večer v kamizolkách, a třeba s volskou hlavou na hlavě, v čertovské kůži nebo jen se škraboškou na očích, a třeba s prasečím rypákem, jaký má na ksichtě odjakživa přišitý dědek Lát, takže ten dnes ani nepotřebuje karnevalovou masku; no ano, vždyť tohle je poslední leč a letos v maskách... Esmeralda, tajemná žena s černými vlasy a s červenou škraboškou, svádí, hluboký výstřih přitahuje pohledy málem ještě nedospělých mladíků, ale... ale to je paní učitelka Bláhová, bláhová paní učitelka; pracky pryč!

Nevdala se, ale rok co rok vychová tucet dětí; třeba Jožana, toho rapla, Bimbase, taky Koníka... a všechny ostatní, Svatěnku, Fanušku a Libunku.

„Jurásku, jsi to ty...“ Pořád stejně laskavé a jakoby udivené oči. „Tak ráda tě vidím...“

„No jo, to je přece náš Koník, paní učitelko.“

Před půlnocí hladina piva v sudech ještě víc poklesne a lihoviny z lahví na polici za Fíkovými zády mizí stále rychleji, ale brzy přijde guláš, ostrý jako žiletka, srnčí gulášek, který spálí krk jako oheň, celý z pepře a papriky; mňam. Zmožená kapela na pódiu vyhrává pořád dokola stokrát obehnané polky a valčíky; um-ca, um-ca, um-ca-ca, už mele z posledního, muzikanti přebrali, noty se jim pletou a moc jim to nefouká, a tak je z toho občas pěkná kočičina, ale je to pořád to věčné um-ca, um-ca-ca... Nikdy se nevrátí pohádka mládí... Škoda lásky...

„Myslivečku, kdybys chtěl...“ hulákají namazaní pořadatelé.

„Fakt, strašný cajdáky!“

„Hrůza...“

„A tenhle znáte...“

„Mládenci, nechte toho, zlobí se Fessel. „Krucinál! Doba je zlá.“

A kdy nebyla...

„Ty, Fessel, bud' vesel,“ šklebí se Bimbas, co má velkej... tomu ruchochovi přímo do obličeje. „A vodprejskni, dej se na pochod, vzplála ti poslední bitva!“

„Tak hlásím, předsedo, že už se to rozjelo, ve výčepu urážejí našeho soudruha...“

„Cože?!“

Večer ve výčepu a taky v sále za hospodou nabírá tempo; ale noc je ještě mladá a Obr-Goliáš to začíná pořádně roztáčet, s púllitrem v ruce vyřvává pod pódiem: „Má roztomilá Báruško vem

mě s sebou na lůžko..." Pane jo, ten už ji má jak z praku. A potom: „Ančo, Ančo, ty se nezdáš, povídali, že ji nemáš..." Šklebí se, jako by mu někdo na ksicht přišel Látův prasečí rypák. To víte, Goliáš přetáhne každou, třeba kozu, když ji chvíli nehlídáte. Nebo červenou škrabošku... a už ji má v chlupatých prackách! Ale vždyť to je paní učitelka, ty dobytku, ještě že je po ruce kapitán VB-Malík; „neblázni, soudruhu, nech soudružku..." Jako by mluvil do dubu nebo do sudu... „A já ti ji ušiju, z krepového papíru!" Huláká Goliáš. A jak hladina piva ve Fíkových sudech dál klesá a z lahví na polici ubývá fernet a rum, a hlavně myslivec, hlavy myslivečků v zelených kamizolkách hoří a v těch horkých hlavách se rodí mrzutosti, zlost, vztek, nenávist a taky divoké nápady. Z galerie, kde sedí mladí, ti málem ještě nedospělí, začnou najednou létat na parket igelitové pytlíky naplněné vodou; šššš, plesk... „Jděte už s tou dechovku do háje!"

„Chlapci, soudruzi... heršvec!"

Šššš, plesk! Rovnou mezi tanečníky.

„Žádnou paniku, lidi, nedělejte paniku, hlavně žádnou paniku!" Kočí, tlustý Kolář, běhá po sále; „důležitěj jako prase po první ráně" – povídá Rapl Jožan. „Žádnou paniku!" Panikaří.

„Pořadatel! Kde jsou pořadatelé?" Volá Heršvec.

No – kde? Zalezlí za výčepem, zpití jak zákon káže, pod obraz.

A do toho zmatku najednou vletí Večerníček: „Nazdárek, nazdárek, klaní se vám kašpárek..."

Magor s dětskou šavličkou a s čepicí ze starých novin tluče na dětský bubínek a křičí: „At' žije mír! At' žije mír!“

„Lidi, to je vůl!“

„Někdo vyhod'te toho magora!“

Ještě že je po ruce kapitán VB-Malík; „neblázní soudruhu...“ No tohle, že by i Večerníček...

„Mládenci, dneska se bude tančit všude.“ Objeví se ve výčepu Švec-HerŠvec; jako by ho někdo přiča-roval. „Tak těm našim holkám, heršvec, pořádně pro-větrejte sukně.“

„Ty už jim větrá Goliáš.“

„Tohle je mladej Herc, pane řediteli.“

„Kdo?“

„No Herc – taky váš žák.“

„Neznám! Pardon.“

A kouká, kudy by se rychle vypařil...

Ale je tu ještě hostinský a pro změnu teď kazí zábavu on: „V Praze policajti zmasakrovali stu-denty. Asi už to prasklo, v německý televizi říkali, že v Praze začala revoluce...“

„To říkáš ty, ale rádio hlásí jinak...“ Namazaný Bimbas, co má velkej...

„No, vono hlásilo vždycky jinak.“ Rapl Jožan.

„Jaká revoluce? Nesmysl. Nikdo nic nehlásil.“ Zlobí se HerŠvec; pan, vlastně soudruh korouhvička, uměl se vždycky dobře točit po větru. Co kdyby...

„Zmlátili děti... děti!“ Paní učitelka; pořád má ty laskavé a jakoby udivené oči... ta naše bláhová paní učitelka.

„Ale znáte je – Pražáky, furt si něco vymýšlejí, dělat se jim nechce,“ Fessel, promítač a všech komunistů pán.

„Jen žádnou paniku!“ Panikaří kočí.

„Tak, a teď jste v prdeli, soudruzi!“ Jožana popadl rapl.

„No dovol, co si to dovoluješ!“ HerŠvec.

„Kliiid, to se vysvětlí!“ Řve důležitě kapitán VB-Malík. „Půjdu teď k telefonu a zjistím, co se v Praze děje.“

A Muk? Ani muk. No jo, doba je teď zlá...

A kdy nebyla!

No ano, doba je teď zlá, myslí si Koník, a byla i předtím. Když jste brali lidem pole, domy, koně, dobytek, stroje a právo rozhodovat o sobě... a taky důstojnost. A svobodu a život... Když jste je pronásledovali, když jste je zastrašovali a vydírali, štvali tak dlouho, až jste je uštvali. Musím... Musím přece porazit toho poseru, musím konečně jednou porazit toho poseru, co v sobě mám, myslí si Koník. A křičí: „No ano, doba je teď zlá, ale to byla i předtím, tenkrát, když jste brali lidem pole, domy, koně, dobytek, stroje a právo rozhodovat o sobě... a taky důstojnost a svobodu a život, když jste je pronásledovali, když jste je zastrašovali a vydírali, štvali tak dlouho, až jste je uštvali, když jste zakazovali, když jste nařizovali!“ Tak – na celou hospodu.

A je po guláši...

„No jo,“ křičí vyvlastnění a násilně zkolektivizovaní sedláčci: Štrosser a Broj, Mlátilík, Herman

a Drajer. A s nimi křičí i znárodněný řezník Dub; doted' měli hubu zašitou, ale teď už mlčet nebudou! „No jo, má pravdu! Tak to bylo, tak to je!“ A kdyby tu byl pan Pusinka-Kuss, křičel by s nimi také, i Josef ze stodevatenáctky a taky všichni ostatní, kterým vzali pole, domy, koně, dobytek, stroje, právo rozhodovat o sobě i důstojnost. A svobodu. Jako by jim vzali celý život. „A kdy skončí to pronásledování, štvání, ta věčná buzerace a to šikanování?!“

„Co vám chybí?“ Zkouší to Fessel. „No – chybí vám něco?“

„A ty jsi kdo?“ Sápe se na Koníka Obr-Goliáš. „Kdo ti dal právo křičet na nás v naší hospodě, roztažovat se tu jako doma, kdo ti dal právo kritizovat, ty hajzle?“

Tam, kde byl člověk doma, se po dvaceti letech vracet nemá, a když už tu hloupost udělá, neměl by za žádnou cenu sundat tu masku, kterou mu na pubertální obličej nalepily ubíhající roky. A zrovna na maškarním...

„To je přece mladej Herc!“

No ano, odmaskovaný Koník.

Heršvec: „Soudruzi, soudruzi v Praze připravují perestrojku. Všechno se napraví, všechno teď bude jinak...“

„Hod'te na něj deku!“ Křičí z galerie; tam sedí ti mladí, málem ještě nedospělí.

Tam, kde byl člověk doma, se po dvaceti letech vracet nemá. A když už tu hloupost udělá, neměl by si myslet, že je opravdu doma a že je na něj někdo

zvědavý, a hlavně že je tady, po všech těch letech, prorokem...

„Ty jsi vždycky moc vyhazoval.“ Heršvec; paměť se mu najednou, jakoby zázrakem, vrátila.

„Pánové, pánové, bude se podávat guláš...”

Ale kdo by teď myslel na guláš! Ať si je třeba ze srnčího a třeba ostrý jako žiletka.

„Ty, hajzle, studoval jsi za dělnický peníze, vystudoval jsi z našich mozolů. My sme tady dřeli a ty sis válel šunky někde ve škole!“ Vzteká se Obr-Goliáš a mává Koníkovi před obličejem chlupatou pěstí; vzpoura... tohle tu teda dlouho nebylo. „Tudle tu nikdá nebylo!“

Tak vítej ve Vrahovicích...

„A co jste dokázali? Zničili a zavšivili jste tohle místo a zničili a zavšivili jste celou zemi, zničili jste lidi; z jedněch jste udělali udavače, aby vám udávali ty druhé, a všechny dohromady jste naučili bát se... bát se, že je někdo udá, kamarád nebo soused, kdoví kdo, že poslouchali zakázanou rozhlasovou stanici, že měli na poli řeči, že pobuřovali, že měli kecy v hospodě... naučili jste je bát se sebe navzájem a taky vlastního stínu, když jste je pronásledovali, když jste je zastrašovali a vydírali, štváli tak dlouho, až jste je uštvali, a zatím jste celou dobu hrabali pod sebe, brali plnými hrstmi, co se dalo, a přitom ničili všechno kolem, protože nic jiného než ničit – města a vesnice, přírodu i lidi – neumíte. Dřív tu bylo šest hostinců a čtyři obchody se smíšeným zbožím, byli tu dva pekaři, dva řezníci, truhlář,

kovář, holič, kolář a dva krejčí... a teď! Není chleba, není mlíko...”

„To je mladej Herc,“ říká pyšně Rapl Jožan.

„To je náš Koník!“ Bimbas, co má velkej...”

„A vy, že jste se nadřel, k smíchu, leda když jste domů tahal ukradený nábytek ze Zámečku a nádobí a oblečení po Němcích...” Konečně musím porazit toho poseru, co v sobě mám! „Nestyděl jste se ukrást ani loutky z pimprlového divadla, asi aby si váš Fána měl doma s čím hrát. Nadřel jste se, když jste přetahoval ženský v družstevní stodole?”

„Rozbiju ti hubu, smrade!”

„Na Koníka nám nesahej!”

„To je Koník,“ říká pyšně Rapl Jožan.

„To my rozbijeme hubu tobě, Goliáši.“ Bimbas, co má velkej bimbas; teď má taky on plné kalhoty kuráže.

A protože to není jediný kohout v sále, na první facku není třeba čekat moc dlouho; to víte, tady se chlapi poperou každé rok a na nějakou tu ránu se nekouká – říkává hostinský. „Nechte toho, chlapi, nechte toho!“ Křičí teď. „Bude se servírovat guláš...” Ale nikdo ho neposlouchá. Pořadatelé raději zmizeli kdovíkam... no – kam, uklidili se i s poslední flaškou myslivce na dvůr, do tmy. Strkanice o Koníka se mění v pořádnou pranic; málem na třetí světovou... Mlátí se to hlava nehlava: Obr Goliáš, promítač Fessel, Kolář, kočí s pivním pupkem, Štrosser a Broj, Mlátilík; ten nikdy nejde pro ránu daleko, Herman, Drajer i Dub, kapitán

Křivda i kapitán Malík. Taky jednoruký listonoš rozdává rány, aspoň tou jednou rukou. „Ruce pryč od Koníka!“ Bimbas, co má velkej... kolem sebe mlátí jako zjednaný, rve se podle hesla: ať jsem bit, jen když se peru, z nosu mu teče červená; ale pryč, pryč s tyrany... Ale nejvíc a s největším potěšením se rve Maštálek, ten blázen; ale ten na to má diagnózu: násilnický sadismus. A co Muk? Nic, ani nemuká. A chlapi do sebe mlátí vším, co je po ruce, perou se jako o život, protože ve Vrahovicích platí: škoda rány, která padne vedle.

Tak vítejte...

Mladí na galerii pořád ještě mají zásobu igelitových pytlíků a vody je na záchodku vždycky dost... a kdyby náhodou došla, dá se do nich nakonec nad pisoárem napustit i něco jiného...

„Fuj! To jsou čuňata,“ ošívá se Heršvecová.

A do toho, do té mely, najednou zase bůhví odkud vletí Večerníček, běhá po sále a křičí jako blázen, a blázen taky je: „Ať žije mír! Míru zdar! Ať žije mír! Nazdááár!“ Taky má papíry na hlavu a policajti na něj nemůžou. A do toho všeho vletí ještě vojáci z kasáren; otevřeli druhou frontu proti sedlákům a záhumenkářům a perou se taky ostošest, a aby ne, vždyť jim tady burani, kterým čouhá sláma z bot, tlučou kapitána Křivdu, a dokonce i majora Kozu, co na tom teď záleží, že jsou to furtáci, lampasáci, co bez přestání pořád jen buzerují; tady jde o čest uniformy. Sundali opasky a mydlí jimi jako s bejkovci ty vidláky hlava nehlava; „sakra, my máme jen holé

ruce“ – brání se sedláčci, teď družstevníci. Tohle že je poctivá pranice...

„Ted’ vidíš, co jsi spískal, heršvec. Proč ses k nám vůbec vracel... Já vím, ty jsi vždycky moc vyhazoval, už jako kluk jsi kolem sebe pořád kopal. Koníku...“

Dokonale odmaskovaný Koník.

No ano, tam, kde byl člověk doma, se vracet nemá... i kdyby tam třeba mohl být prorokem.

„Na Koníka nám nesahejte!“

Teprve návrat kapitána VB-Malíka přerušil tu divokou rvačku; esenbák vystřelí ze služební pistole do stropu, prááásk... až se sype omítka, ale najednou je konec, jako když utne. V tanečním sále za výčepem je jako po boji, a ono skutečně je. Stoly a židle převrácené, chvojí stržené, tombola v háji, zdupaná, a chlapi šlapou ve šlehačkovém dortu a po vepřové hlavě, ve skleněných střepech punčového servisu, dokonce i v kameninových talířích, a tančí v kalužích vylitého srncího guláše. Byli bití jako žito, dopadli zase jako sedláci u Chlumce; Štrosser má vyražený zub, Broj rozbitý nos, Mlátilíkovi teče krev z rozražené kůže na čele a Rapl Jožan má parádní monokl na oku – jako pan hrabě – a k tomu vykloubený palec, a všichni dohromady mají modřin a odřených kloubů, že pan doktor Zenáhlík bude mít dnes a ještě zítra plné ruce práce, aby je dal všechny dohromady, ale co na tom záleží; aspoň nejsme jako ovce, jako tamti. Nejsme jako oni! A aspoň na chvíli jsme zdvihli hlavu a narovnali páteř. Zase jsme našli

důstojnost a sami sebe, přestali jsme se bát každého a všech, sebe i vlastního stínu.

A Koník...? Sbírá z podlahy brýle, které mu v té strkanici srazili z očí; páni, je s nimi amen, a z kapsičky košile mu přitom vypadne jízdenka. A on ji zvedne, i když není proč...

Ta jízdenka není zpáteční!

HOLUBÍ POŠTA

1977

Otočil se. Stála tam, na břehu moře, nahá, ale už se oblékala; do modrých džínů a vínové halenky s černým páskem přes. Otočil se ke zdi a zasmál se tomu obrazu. Obrazu moře na zdi, s nahou dívkou, i dívce pod barevnou obrazovou tapetou, v modrých džínsech a ve vínové halence s černým páskem přes.

Dívka se prošla pokojem. Čekala, že něco řekne, udělá, že ji zavolá k sobě. „Rote...?“ Zeptala se.

Neodpověděl. Snad se ještě smál tomu obrazu, obrazu na zdi, s modrým mořem a s nahou dívkou. Snad se ještě smál, s bledým obličejem přitisknutým na šikmou stěnu pokoje, za kterou už byla červená střecha s klepavými kapkami deště. Snad mu kapky vody připomněly moře, o němž snili spolu s dívkou, která se už chystala odejít...

A odešla.

Na okno bubnoval déšť. Převalil se na záda a uviděl, že to není déšť, ale zmoklý poštovní holub, otevřel okno a holub vešel a oklepal si mokrá křídla. Vzal ho do dlaní, holub s kovově lesklými křídly mu něžně zatřákl zobákem na nehet palce; snad že už vstoupil ke mně a teď chce ještě do mě – řekl si, a najednou byl skoro rád, že nezůstane sám. Ještě že přiletěl, dám ho do postele, aby oschl, rozhodl se.

Byl konec víkendu. Pod okny se ozval pronikavý jekot klaksonu; rodiče se vrátili z chaty a v řídkém

dešti běhali sem a tam, od auta k domu, od domu k autu, s plnými taškami a s nacpanými igelitovými pytli.

Bylo to taktak. A přece zase nebylo nic!

Ráno.

Otto Hošek, dvacetiletý student historie, kterému kamarádi ve škole říkají pro jeho rudé vlasy Rot, položil odřenou aktovku na odřenou desku: „Zmiz, ty hmyz,“ zavrčel na souseda v lavici. „A mimochodem, lidi, mám poštovního holuba, přiletěl včera v tom dešti, byl mokrý, asi už nemohl dál, protože včera hrozně lilo...“ To řekl a jedna hlava se sklonila níž. Byla to plavá hlava dívky z obrazu moře. Sklopila hlavu, ale písmenka ve skriptech byla stejně rozmazaná a k nepřečtení. Ještě se s tím nesmířila... jako se s tím jistě nesmířil ani on; ale on už někoho má – holuba, který přiletěl v tom dešti včera.

„Blafy,“ ozval se Daniel.

„No jo, blafy,“ řekl Rot.

Co na tom záleží, pomyslel si. Včera přšelo, rodiče nebyli doma a stejně jako tolikrát předtím se nic nestalo, i když mohlo, mělo...

Do učebny padalo řídké jarní světlo z nábřeží. Rafije hodin nade dveřmi pomalu ukrajovaly z akademické čtvrtodinky, a Napoleon pořád kdoví kde. Plavá hlava v první lavici stále ještě opřená o štíhlá předloktí, modré oči utopené ve skriptech.

„Mám ho doma v kleci. Je kovově lesklý, skoro do modra, s fialkovými očima. Na noze má ocelový kroužek...“

„Samý blafy,“ ozval se znovu Daniel.

„No jo,“ souhlasil Rot.

Zvedl hlavu, aby se podíval do první lavice, kde v pruzích světla zářily plavé vlasy té dívky z obrazu moře, té, která odešla včera v nejprudším dešti, aniž by se stalo, co se mělo stát už dávno. Jenomže pak zčistajasna bleskový konec uhrovitému snění, do učebny rázně vešel docent Mates; Napoleon bez zlatého císařského kabátu, bez generálských epolet, bez třásní a šarlatu, ovšem se samolibým úsměvem ve sveřepém diktátorském obličej, v prostém občanském obleku, tedy v pečlivě ušitých modrých šatech, celý lesklý a kovově modrý jako poštovní holub. Tyran! Dal jednotce nastoupit podle jmeného seznamu a potom své zástupy zdecimoval prostým a prostoduchým prohlášením...

„Historia – magistra vitae.“ Jako by to právě vymyslel; pitomec! Lépe – jako by mu právě do klína spadlo půl Evropy. Očima, vyzbrojenýma dvěma třemi dioptriemi, si lačně vybíral první obět'. „Dnes budu zkoušet na zápočet. Lajdáky, kteří se neobtěžovali na moje přenášky.“

„Trochu mučit na skřipci a trochu v železné panně. A trochu lámat kolem a nakonec čtvrtit koňmi.“ Jen tak šeptem Rot.

„Máte k tomu něco, Hošku!“

„Ne,“ skoro hrubě. To slovo téměř vyplivl.

Ale celá třída už úlevou vydechla: Tak sláva, dneska do toho spadl Rot, a on přímo cítil ten horký osvobozující dech na své tváři, jako by učebnou

zavál horký letní vítr, třebaže bylo teprve časně jaro. Co mi může? Pomyslel si. Včera pršelo, naši nebyli doma, a zase nebylo nic, vůbec nic. A může být něco horšího než nic? Ne, vůbec nic!

„Zapátrejte v paměti,“ řekl docent Mates. „A připomeňte nám sociální hnutí ve Francii ve století osmnáctém...“ A bylo to!

Nadechl se... no ano, to jsou ty romantické, a přece poučné příběhy o hrdinech a smutných hrdinech a tragických hrdinech, obětech těch hrdinů a smutných hrdinů: Rousseau, Mirabeau, Robespierre, Napoleon... To jsou příběhy o romanticích a rozumářích, ze kterých ale nikdo nevyčte, kdo světu způsobil větší zlo: tyrani, nebo nepřátelé tyranů? „Věk rozumu byl časem pro zásadní změny,“ řekl Rot. „Návrat k přírodě vracel věcem přirozený běh... Rousseau říká: Člověka zkazila moderní civilizace, a jaká je podle něj náprava? Cesta do přírody, návrat k přírodním zákonům, které jsou nadřazeny lidským, tedy těm špatným, které vymysleli lidé...“ No ano, co taky říct jiného... volnost, rovnost, bratrství, začalo to vznešenými hesly o svobodě a skončilo vytvořením mas, které nejprve svrhly staré vládce, aby potom nastolily nové pány a těmi si nakonec nechaly svobodu ukrást.

„Hošku, nejsme na semináři z filosofie.“

„Volnost. Rovnost. Bratrství. To jsou rozbité okovy starého světa a příslib nového.“ No ano, co víc říct... má jeden člověk, pěšák, v dějinách možnost volit, ptá se ho na něco tyran? Ne, tyran se neptá, jen oznamuje!

„Cože!“

„Vládu tyranie měla nahradit vláda práva, může ale tyranie, i když maskovaná vznešenými ideály, nastolit vládu práva... Může tyran dát lidem svobodu? Chce tyran osvobodit vystrašené masy od strachu... a hlavně od strachu z vlastního strachu?“

„Pche!“ Vyprskl posměšně Napoleon. „Hošku, to jsou ideály ukňouraného slabocha, vágní humanismus, který dávno vyčpěl, a přece zapáchá. Krev,“ řekl a nozdrami nasál vzduch, jako by už cítil její pach. „Krev, to je očistná lázeň národů, ze které se rodí všechno nové a silné. K čertu s humanistickými ideály, jen síla je věčná. A moc, síla k ovládnutí a ovládání. Alexandr, Čingischán, Napoleon. Člověk je smrtelný, vy zmizíte, rozpadnete se na prach, ale moc trvá... pro nový stát, který vždy povstane z popela toho starého. Jako pták Fénix. Rozumíte! Ideály jsou jen sladký pokrm pro nevědoucí zástupy. Masy jsou bez vůle, ale jsou nekonečné a věčné a lze z nich den za dnem po celá staletí vybírat další hekatomby. Antimonarchisté tančí na hrobech králů, ale pro ně chystají popraviště republikáni, a další už mají v ruce silnější kartu: nového člověka – diktátora! Rozumíte! Studujte úlohu mas v dějinách! Ale nezapomeňte na podíl osobností.“

A bylo to! A bylo to basta fidli.

„Ale...“ Dost nesměle.

„Cože! Vy snad nesouhlasíte? Vy odporujete? No – prosím, to můžete, ale radím vám, nechte si svůj nesouhlas pro sebe. Na odpor i na vzdor zapomeňte.

Spolkněte to. Překousněte. Skloňte hlavu. Přizpůsobte se. Poddejte se... Ostatně, máte snad jinou volbu? Ne! Jste jen součástí stáda a já jsem ten, kdo vybírá oběť.“

Tyran!

„Ale...“ Ještě nesměle? Dost nesměle, a přece příliš troufale.

„Tak!“ Rozkřikl se Napoleon. „Hošku, nesnažte se diskutovat se mnou! Já jsem ten, kdo nosí plukovníký kabát, generálský klobouk a maršálskou hůl...“ A pak to trapně ožvýkané: „Nejprve jsem já, pak soudruh děkan, pak dlouho, dlouho nic a teprve potom vy... možná. Nezapomeňte, že jste v mých rukou,“ klepl Rotovým indexem na odřenou desku stolu.

„Já...“ Až moc troufale, zoufale troufale.

„Dost! Co chcete?“ Nad městem houstly mraky, jako by se blížila další bouře, někde v dáli snad dokonce hřmělo. „Nejste k ničemu, hodíte se leda k přebírání brambor.“ Blesk sjel... a udeřil.

Na chodbách fakulty se o docentu Matesovi šuškal, že jako čerstvý absolvent byl v padesátých letech kvůli nějakému kádrovému škraloupu odeslán na venkov s důležitým úkolem podporovat socialistickou zemědělskou velkovýrobu, přispět k vyšší uvědomělosti soukromých rolníků, zvýšit zájem neuvědomělých občanů o družstevní hospodaření a odstraňovat rozdíl mezi městem a venkovem. Cíl nesplněn. Ovšem po návratu, v letech politické oblevy, byl nečekaně povýšen na asistenta, odborného asistenta a posléze si vydobyl i docenturu.

Říkalo se, že mu držel palec jiný neúspěšný budo-
vatel socialistické vesnice, který to ale mezitím díky
názorným nástěnkám a vytrvalé agitaci dotáhl až na
náměstka ministra. Náměstka dávno z ministerstva
vykopli, ale docent Mates trvá.

„Studujete za peníze dělnické třídy! Jste ve škole
proto, abyste se naučil chápat dějiny z marxistických
východisek a aplikovat poučení z nich na dnešní
dobu! A ne proto, abyste se tu se mnou hádal!“

Tak! Basta a fidli!

Rot spolkl hořké sliny, které mu až k pozvracení
naplnily ústa. Včera nic nebylo, a teď ještě tohle.

„Házíme perly sviním.“ A tohle navrch, aby poko-
ření bylo dokonalé. „Neumíte si vážít velkorysosti
našeho státu.“

Poledne.

„Slyšel jsem, že ho mají jmenovat vedoucím
katedry,“ řekl Vaněk. „Profesora Urfuse odvezli do
nemocnice, hned tak se prý nevrátí. A možná že
nikdy.“

„Blafy,“ usoudil blahosklonně Daniel, ten milý
protekční hoch.

„Otto...“ Nina!

„Teď to vážně nemá cenu,“ řekl s rozpaky v příliš
úzkých a příliš těsných dveřích. A pospíchal za kluky.
Ke Křížovníkům nebo k Hadovi. Na pivo k Tygrovi...
Nebo k Vejvodům. Nakonec se usadili až tam.

„Musíme si nechat všechno líbit?“ Rot jakoby roz-
hodně, přitom ale dost rozpačitě. „Místo přednášek
z historie máme politické školení.“

„Dráždit plaza s jedovými zuby bosou nohou je nesmysl. Říkáš si o malér.“ Sládek.

„Blafy,“ utrousil Daniel. Když má někdo tátu hodně nahoře, jsou pro něj všechno jen blafy.

„Hmm.“

„Blafy,“ řekl Daniel.

„Zbytečně provokuješ,“ řekl Sládek.

„Jak to mám udělat?“ Řekl najednou Rot. „Jsem plný pochyb a vlastního strachu a... ještě jsem neměl ženskou!“

„Na to je snadný lék,“ poradil mu Vaněk. „Prostě si najdi povolnější náhradu za tu tvoji plavovlasou hrdopýšku.“

Sklenice byly prázdné a venku za okny lilo.

Šli k tramvaji a vypitá piva v nich čvachtala jako špinavá voda v kalužích, do kterých neopatrně šlápli. „Tvůj poštovní holub určitě nese nějakou zprávu,“ řekl mu na stanici Vaněk.

Rot snědl večeri: sýr smažený v těstíčku a opékané brambory. Večer strávil v posteli a poslouchal desku s Beatles; All you need is Love... jen malá chvilka hříšné nevědomosti v horké dlani, a potom už usnul, jako by se propadl do černočerné tmy.

Ráno ještě přšelo. V ulicích ležela lepkavá mlha a čpavý dým z komínů; střídavě horká a studená sprcha, která vybičuje krev v těle, ale proč vlastně... Snídaně na vidličku, aby tělo nestrádalo. Ale proč... A ještě nakrmit holuba, který má na tenké noze přece jen malé kovové pouzdro, a ne jen obyčejný kroužek. Ted' ještě ne.

Odpoledne ve škole.

Nina! Ještě se s tím nesmířila: „Otto...”

Ještě se s tím nesmířil ani on: „Ted’ to vážně nemá cenu, Nino.“ Ovšem o něco váhavěji než včera.

Večer osmažená játra, pro otce jen lehce, tak, aby z nich mírný tlak vidličky vymáčkl kapičku krve; fuj, pro Rota skoro na troud. „Jinak bych to ani nedokázal spolknout, mami.“ A bramborový salát, pro Rota bez cibule, zato pro otce s přemírou, takže Rota pálí v nose a slzí mu oči, i když sedí na opačném konci stolu, brrr. Potom ještě na chvíli ven. V ulicích se válí mlha a kouř z komínů, dvě rychlá kolečka kolem parku, desetkrát přitáhnout tělo na klepadle na koberce: nahoru dolů, bradu až k zápěstí, horká sprcha, při které tělo příjemně zmalátní, chvilka blažené nevědomosti v teplé a ještě vlhké dlani, a pak hned do postele, vždyť zítra je také den... A pak běsnění budíku: To už je zase ráno!

Deset dřepů, rychle do koupelny; vždyť hned ráno je přednáška docenta Matesa a tu opravdu nelze zmeškat ani vynechat. Jeho Veličenstvo je zlý a mstivý chlap.

Míchaná vajíčka se šnytlíkem, dost řídká na to, aby mohla opravdu chutnat... kdyby na jejich chuť dokázal myslet.

„Ahoj, Otto.“

„Nino...” Dnes ještě váhavěji, ale v úzkých dveřích se přece nezastavil.

„Vaňku, našel jsem to!”

„Co?”

„Našel jsem to pouzdro... Holub má na noze kovové pouzdro. Měl jsi pravdu. A snad nese i nějakou zprávu.“

„Tak vidíš.“

„Ty rozumíš holubům?“

„Ne víc než lidem.“

„Blafy,“ vyslal k nim své pohrdavé poselství Daniel.

Napoleon! Dnes opět v pečlivě střiženém obleku. „Soudruh děkan zve všechny studenty do prvomájového průvodu. Což v překladu znamená přesně... ano, účast je povinná! Na vašem místě bych si dobře rozmyslel vyhnout se téhle čestné povinnosti – a nejít. Týká se hlavně studentů, co mají v hlavě seno a slámu.“ No nic, snad jen další vzpomínka na léta strávená při kolektivizaci... „A index prázdný jako nepopsaný list! Jsem si jist, že se mezi vámi nenajde nikdo takový, kdo by odmítl manifestovat za naši společnou věc.“

„Amen,“ zašeptal Rot.

„Vole,“ řekl Daniel.

„Rozhodně jsou pozvání, kterým nelze odolat,“ zabručel Sládek. „A jsou přání, která jistě nelze ignorovat.“

„Amen,“ zopakoval Rot.

„Osobně budu na místě srazu nejméně půl hodiny před zahájením manifestace. Vy všichni se u mne budete hlásit jako do boje! Kdo by chtěl onemocnět, vzpomene si, že se blíží zkouškové období!“ Císař přikazuje, proč by přemlouval nebo kladl

otázky. Co na tom, že v mládí také nosil prostý občanský kabát.

Matka: „Ty chceš vážně zůstat na svátky v Praze, Otíku...“

„Hmm, mami.“

K večeři boloňská pizza s rajčaty; hmm.

„Myslela jsem, že tentokrát pojedeme všichni.“

„Nemůžu, mami.“

„Babička by tě už ráda viděla.“

„Někdy tam zajedu, mami.“

„Ty opravdu chceš do průvodu? Víš, že by to otec nějak zařídil.“ Matka má stále spoustu otázek. „Jestli jde jen o to, Otíku...“

„Ne, mami, já nechci!“

Vyčistit zuby, v televizi stejně nic není, to raději hned s knížkou do postele; jenomže nejen s knížkou, taky s nekonečnou touhou: Nina!

Ráno deset kliků a deset sklapovaček. Holandské kakao z Tuzexu a dva rohlíky s máslem – tuzemským, to vše pod skleněným zvonem na sýry.

„Ahoj, Vaňku. Potřeboval bych větší klec. Nevíš, kde by se dala nějaká sehnat?“

„Tak jsme našemu hoškovi koupili páva, miloslivá, a ejhle, ocas se mu nevejde do klece,“ ušklíbl se Daniel, ten protekční a bezstarostný hoch.

„Blafy,“ řekl Rot.

„Tak to teda ne!“ Naštval se Daniel. „To – blafy, to říkám já.“

„Dal jsem ho zatím na půdu... Asi nemůže létat, zdá se, že má trochu ohořelá křídla, asi se někde

dostal blízko ohni a pak ztratil orientaci a v dešti a tmě zabloudil.“

„To je tak trapný – žvanit pořád o tom holubovi.“
Daniel.

Po obědě v menze; dík, nestál za nic: vodová polívka a jako druhý chod podrážka z boty s gumovým knedlíkem, a ještě za nemocného Faltuse na svazácký výbor. „Jéžišmarjá, lidi, proč já? Proč zrovna já?“

„Otto, já to za tebe vezmu, jestli se ti to nehodí...“
Nina!

„Ne, já to zvládnu. Dík.“ No ano, s jejím odmítnutím se ještě nevyrovnal.

Při projednávání prvomájových hesel ale duchem úplně někde jinde. „Posloucháš vůbec... Soudruhu?“

„Ty tady snad spíš,“ šťouchla ho loktem Adriana. „Na co, prosím tě, myslíš?“ Rot myslel na to, co muži dělají s ženami, pokud ženy nejsou takové ledové panny jako Nina. Mariana klepala tužkou do stolu nějaké nedešifrovatelné poselství: tečka, tečka, čárka...

„Dnešní doba žádá rozhodné činy!“ Překvapeně sebou trhnul.

„Nebo kočičiny,“ pošeptala mu z druhé strany Kykyna, ta slepičí prdelka z prvního ročníku. „Hi-hi...“

Blafy, pořád jen blafy... Pomyslel si Rot. A venku za okny přece přitom svítí slunce.

„Tak dobře, schváleno,“ oznámil Blabla, tajemník celoškolského výboru. „Heslo do letošního prvomájového průvodu zní: Historie – učitelka života. A tím končím dnešní schůzi.“

Fakt blabla, pomyslel si Rot. A k čemu pořád jsou tyhle blablafy...

Na pivo; k Tygrovi, tam prý chodívá Hrabal, jenomže kdoví kdy, nebo k Vejvodům – tam se aspoň dá najít volné místo, u Tygra bys korunu neprostrčil. Nakonec ale s kluky do kina na zápočtový Pád Berlína, při kterém se studentům historie, i těm málo oblíbeným, a proto bez zápočtu, ježí všechny chlupy. Jedno pivo na spravení nálady a na dobrou noc... „Ale já mám chuť ještě někam zajít!“ Sládek. A tak... jedno přece neuškodí; až se okna v hospodě orosila jako ty plné sklenice. Rtut' na teploměru padala k nule. „Ted', na konci dubna?“ Ve výčepu bylo horko a Rotovi se klížily oči: „Slyšel jsi, že holubi nemají víčka nahoře, ale dole...?“

„Co furt blbneš s tím holubem?!“ Kdo jiný než Daniel!

Mávl nad tím rukou a výčepní natočil další sklenici. Tak ani ta neuškodí. Už v tramvaji tloukl špačky.

Teplota opravdu spadla až na nulu. Ted', na začátku května!

Ráno jen vypil horký bujón s rozšlehaným vajíčkem, v krku měl protivný knedlík. „Hmm, mamí.“

„Otto...“

„Nino...“ Mnohem, mnohem smířlivěji.

„Nedáš mi pusou? Májovou?“

Chvilka blaženého nevědomí, když sladké dívčí rty... „Nino!“ Naši nejsou doma, a stejně zase nebude nic.

Jeho Veličenstvo Napoleon Jediný sešikovalo své pluky. Kykyna s Faltusem v čele s velkým transparentem: Historie – učitelka života. „Kdo to vymyslel, ty vole?“ Po pár minutách ale Napoleonovy šiky prořídly. Sládek s Vaňkem navrhli nekompromisně: zdechnout se; kdo by se táhl v tom dešti až nahoru na Letnou a tam mrznul při každoročně opakovaných projevech, a tak zmizeli. Vytratili se i s Rotem nenápadně mezi zástupy na chodníku.

„A kde je Daniel?“

Ten obvykle bezstarostný, a teď tak trochu zbabělý hoch? Zůstal tam. A pochoduje s dobou.

Odpoledne konečně s Ninou. Do Bia Ilusion. Hrají Kladio na čarodějnice a člověku se chvílemi až tají dech ze vši té ženské nahoty. A pak už horkou černou kávu, která spálí jazyk a rty; černou jako noc a hořkou jako láska...

Nino! Němě.

Doma pak celý večer sám, protože když je někdo bez kuráže, nemá šanci na dívčí něžnosti. Do postele s vypůjčenou knížkou Milenec lady Chatterleyové; nad jejími stránkami tělo strne zbytečnou křečí. Nino! Němě. Beze slov. Tak – do prázdna.

Ráno něco k snídani, potom chvíli u gramofonu... Přistihl se, že vůbec neposlouchá. Řádky v ohmatané knížce poskakují, písmenka se slíla: Love, love, love... Zpívají Beatles. Ráno ani kráva, ani vůl – z každého půl. Zavolat Nině? Zamítnuto. Tak ještě ptačí zob a vodu pro poštovního holuba na půdě; ještě poletuje ztěžka pod červenými prejzy. Spálená

křídla se mu ale brzy zahojí... Knížku o lady Chatterleyové nechal ležet na okně. Celý den nanic – taky blablafy o sexu jednou omrzí.

Večer něco v televizi.

„Čtu si, rodiče se vrátí až zítra“ – do telefonu Kykyně, té slepičí prdelce; ale nic víc, a tak zbytečně.

Ráno; něco do žaludku, aby zahnal hlad. A před tím dvacet sklapovaček, aby zahnal dotěrné myšlenky. Kdyby všechno bylo tak snadné jako trýznění těla; co ale s duší... Ve škole dost dusno. Jako vždy před seminářem docenta Matesa. „Zmiz, ty hmyz,“ v lavici. Kdyby všechno bylo tak snadné.

„Otto...“

„Nino, ahoj.“ Jako by se nic nestalo. Vlastně se nikdy nic nestalo; to on se s tím ještě nedokázal smířit.

Na semináři ještě větší dusno než obvykle. „Sládek, Vaněk, Hošek! Nechápu! Co jste tím slabomyslným gestem chtěli dokázat!“ Napoleon nikdy neklade otázky. „Každý špás něco stojí a vás tři bude tahle provokace stát hodně!“ Nakonec vynesen ortel; příkladný kolektivní trest pro všechny: Místo na archeologické vykopávky na jižní Moravu pojede celá studijní skupina na meliorační práce do šumavského pohraničí. „A budete šťastni, když zůstane jen u toho! To mi věřte!“

„Jste vážně kretění,“ cedil mezi zuby Daniel.

Trest uleví a vyslovená hrozba je menší než nevyslovené zlo.

„Otec by ti to nějak zařídil, Otíku.“

„Ne, mami, já nechci.“

„Tak sbohem...“

„A nezapomeňte nakrmit poštovního holuba.“

Hlavní nádraží v noci je svět sám pro sebe. Afričané, zachumlaní do žluto-červených šál pražské Sparty, hltají dychtivě vlažné párky bez hořčice. Skupinka turistů z východu se opevnila objemnými kufry a krabicemi, zaštitila hlavními srolovaných koberců a je pevně odhodlána čelit všemu, i nepravdělnostem jízdního řádu mezinárodního rychlíku Praha – Varšava – Moskva. Plavovlasí studenti ze Skandinávie spí v teplých spacích pytlích a už je netrápí příliš drahá a nepříliš jedlá večeře v pivnici svatotomášského pivovaru. Jen Cikáni, bůhví odkud tihle tažní ptáci jsou; jsou vzhůru, sedí kolem ničeho jako kolem táborového ohně a dávají kolovat od úst k ústům láhev laciné výčepní lihoviny a jejich hrdelní hlasy znějí temnou halou jako chór v léčebně chronických zánětů hrtanu.

„Ej, dživipen! Tohle je život?“

„Csss,“ zasyčel s opovržením docent Mates, pedagogický doprovod nedobrovolných brigádníků; tak už zase na venkov... Taková společnost zjevně nebyla Jeho Veličenstvu po chuti.

Kola vlaku vyklepávají na kolejnici monotónní rytmus, při kterém nohy a ruce ztěžknou a hlava padá. Někde vpředu vypravuje Vaněk, nebo je to Sládek... dvojčatům Adrianě s Marianou pohádku na dobrou noc. Vaněk; snad je to on, ko-ko-koktá; jako ten ko-ko-komik v televizi a dvojčata se chichotají. V tom se přece nedá spát!

„Nechte toho, otroci! Tady se spí!“

Ale odpoví mu jen nový výbuch smíchu. Někde vpředu koluje láhev laciného vína; cože – Pražský výběr... děkuju, špatně už mi bylo! To se to směje, po pár hltech se svět zdá být růžový, i když je temný a propadá se právě teď někam nazpátek.

„Csss,“ syčí Daniel.

Ale ani Rot nemůže usnout.

Ráno.

Konečně na místě: Vrahovice! Vstup zakázán!

„To je snad konec světa...“

„Prdel světa, člověče!“

Za okny je bílo; to snad ne, přes noc napadal sníh – teď, v květnu! Ale co na tom, překopáme hory doly, poručíme větru, dešti... v tomhle zapomenutém, nevlídném a vykořeněném koutě světa. Napoleon sešikoval své řady a pak je zdecimoval prostým prohlášením: „Na brigádě vyžaduji absolutní poslušnost! Ve škole si můžeme hrát na demokracii, na poli to je jako v boji! Každou neposlušnost trestám! Vaňku, Sládku, Hošku! Nezapomeňte, že váš prohřešek z prvomájové manifestace ještě není ani zapomenut, ani prominut.“ Jeho Veličenstvo.

Odpoví mu nespokojené reptání. Opatrné.

„O rozkazech se nedebatuje!“

Tyran!

„Rozchod na pokoje!“

Lůžko je obyčejný vojenský kavalec, dvě kovová, šedě natřená patra nad sebou, se dvěma zelenými kousavými příkrývkami; šťasten ten, kdo s sebou

s montérkami a gumovými holínkami vláčí ještě spací pytel. „Doufám, že nechrápeš,“ oznámil Rotovi Daniel. „A mimochodem, беру si horní postel, netoužím po tom, aby mě každý večer a každé ráno někdo kopal do hlavy.“ Ani Daniel se nikdy neptá. A protože o rozkazech se nediskutuje, spokojil se Rot s dolní pryčnou.

V poledne oběd, první v družstevní jídelně: pečená kachna s knedlíky a se zelím; no to by mohlo být každý den. „Tak na to si nezvykejte, mládežníci, to je jen první den, tak nějak na uvítanou.“ Předseda družstva Goliáš; brigádníky okamžitě překřtěn na Obra-Goliáše, ha-ha. „Tak vítejte ve Vrahovicích, mládežníci.“

„Jsem docent Mates.“ Aby bylo jasno.

„Jistě, soudruhu,“ zašklebil se servilně ten obr. „Vercajk si vyzvedněte ve skladu u Rambouska.“ Brigádníky okamžitě překřtěn na Davida, ha-ha. „A budete kopat meliorační strouhy. Někde už to je vybagrovaný, ale pod bárbuchem to musíte vykopat sami, potom položíme drenáž a bude to v cajku. Práce je hodně, času málo. Hoří nám plán, to víte.“

A hned je jasno.

Rot snad už postě zabořil krumpáč do mastného jílu; byl tuhý a trvanlivý jako římská malta. Paže ho bolely, na dlaních mu naskakovaly vodnaté puchýře, ale řekl si, že nepovolí. Zvedl krumpáč, aby ukousl další kus té šedomodré hmoty, pod vlasy mu vyrazil horký pot, ale řekl si, že právě tady a teď nepovolí.

„Jděte mu z cesty, staví chrám bratrské doby,“ ušklíbl se Daniel.

„Vole!“

Večer necítil záda. Bez reptání, ale bez zájmu a bez chuti snědl, co mu kuchařky naložily na talíř, umyl se nad plechovým korytem z kohoutku se studenou vodou; teplá neteče, a usnul dřív, než si stačil vzpomenout na cokoli, co bylo – nebylo. Naštěstí. Propadl se do černočerné tmy a nezdálo se mu vůbec nic.

Ráno: celé rozlámané.

K snídani vlažný čaj se sirupem; někdo to rád sladké... a dva krajíce chleba tlustě namazané vajíčkovou pomazánkou. Příšerná kombinace!

„Doufám, že to dneska nebudeš hnát tak jako včera.“ Ne – Daniel se nikdy neptá.

„Hmm.“ Pokrčil rameny. Ježíš... to to zabořilo!

Dnes až na pole na valníku zakrytém zelenou nepromokavou plachtou. Napoleon seřadil své šiky: „Nejdřív já,“ řekl a ztěžka se vysoukal nahoru.

„Nejdřív já.“ Daniel jako ozvěna; odstrčil Rota tak prudce, že Rot skončil v blátivé kaluži.

„Co děláš, ty vole!“

„Hošku! Co si to dovoluujete!“ Jak to se mnou mluvíte! Ozvalo se zpod plachty.

„Já...“ Popuzeně.

„Nekecejte a nastupte! A nezdržujte! Nebo snad chcete svým loudáním sabotovat úsilí celého kolektivu?!“

„Buhe-he,“ zakřenil se Kad'ák, traktorista; jen ať si Pražáci vjedou do vlasů, ať se třeba poperou, náfučkové blbí, inkousti.

Nina! Cesta je samý výmol, valník co chvíli nadskočí a Rot pocítí dotek jejího těla, lehký jako holubí klovnutí. „Ty mne neposloucháš, Otto?“ Ne. Rot myslel na to, co muži dělávají s ženami... „Budeme dnes dělat spolu, Otto?“ Chtěl spolknout hořkou slinu, která ho dusila v krku; ale nešlo to, a ne a ne. „Ty mne neposloucháš!“

„No – proč ne.“

Rot se znovu pustil do kopání, dnes ale s menším záparem; dlaně měl jako v ohni. Při každém zaseknutí krumpáče do tuhého jílu vyhekl. Vykopanou brázdu pomalu naplňovala kalná voda, která při každém druhém kopnutí stříká do obličeje; brr! A do toho ještě rázné kroky Napoleona, který stejně jako u Marenga, jako u Lipska a jako před Slavkovem zkoumá jestřábíma očima své pole válečné. A řady svých pěšáků. „Studenti, přidejte!“ A jako by už samo to nestačilo, nebe se otevřelo a ze špinavých mraků padá mokrý sníh; mokro nahoře, mokro dole. „Přidejte!“ A to je skoro polovina května...

Poledne.

Hustá gulášová polévka a krajíc černého chleba a aspoň chvíli žádné kopání. Hovězí pečeně se špenátem – hmm, nic moc, ale aspoň na chvíli žádný krumpáč! Horký čaj, který spálí jazyk; ale co na tom, když už mám spálenou duši... horký jako láska, sladký jako láska vysněná pod svědivými uhry. Jen krátká chvíle odpočinku na prázdné návsi... Ó zazní písní vznešená o práci, která stvořená... vyřvává rádio v kanceláři u Goliáše. „Ty, Vaňku, proč u nás

zpíváme vznešené písně o práci, a potom prací tres-táme..." Do rachoty zvesela... Tak zase zpátky, a tentokrát pěkně po svých, na to nekonečné pole pod kamenným Johánkem z Pomuku, který s křížem v ruce smutně hledí na všechny lidské nepravosti.

Hubu utře, kdo se válí... vyřvává za nimi Goliášovo rádio.

Zpátky v práci; zase ten nenáviděný krumpáč! A pole, ten nekonečný družstevní lán a nekonečné blátivé strouhy v něm. Dnes naštěstí jen do tří hodin, protože na čtvrtou je sjednán fotbalový zápas s místní jedenáctkou. Docent Mates projevil o mač mimořádný zájem, ukázalo se, že je nadšeným fanouškem vršovických sešívaných, na rozdíl od děkana a celé vlády – ti fandili rudé Spartě. „Hoši, pořádně je stiskněte, ale s rozumem.“ Radil. „Kopaná, to není jen hrubá síla. To je také myšlení. Strategie a taktika. A to vše venkovanům chybí. Pohrajte si trochu s míčem a za chvíli je utaháte, jsou to sice pořízkové, ale nemají dobrou kondici. Vyhrajte a poznáte, že dovedu být uznalý,“ sliboval. Tohle že je Napoleon, majitel osobní gardy, pán Evropy! „U soudruha děkana se přimluvím, aby vám nějaký vroubek smazal. Tato bitva musí skončit naším vítězstvím!“

To je idiot, pomyslel si Rot.

„Nepřátel se nelekejte a na množství nehleďte,“ povzbuzoval Napoleon své mužstvo; když jde do tuhého, vzpomene si tyran i na rovnostářské husity. Počet ale v tuhle chvíli důležitý nebyl, lokální

a dobře informované zdroje tvrdily, že domácí Lokomotiva byla posílena několika tvrdými beky ze sousední vsi a dravým útočníkem, desátníkem Doubkem z kasáren pohraniční stráže. Domorodci nemínili ponechat nic na náhodě, jejich jedenáctka byla v šatnách už hodinu před úvodním hvizdem rozhodčího a kuráž i strategii a taktiku čerpala z basy s česko-krumlovskou desítkou. Jen brankář, Kad'ák-Buhe, důležité soustředění zmeškal, protože musel utahané soupeře přivést na hřiště rovnou z pole; sakra práce – nadával.

Rot měl pocit, že se snad ani nerozběhne. Ale rozběhl; sotva stáhl gumové holínky obalené jílem, měl pocit, že může létat.

Rozhodčí zapískal a dali se do toho. Rot hrál jako o život. Napoleon, samozvaný trenér, stál u dřevěného zábradlí natřeného bílým vápnem a vykřikoval rozkazy přímo do hry. Nikdo ho neposlouchal. Rotovi přišel míč zprava, vrátil ho zpátky a naběhl si pro přihrávku do soupeřovy poloviny. Daniel, dnes na místě centra, chytil míč, pronikl vesnickou zálohou, obešel dva hřmotné beky a dříve, než ho ten třetí složil do mokré trávy, přihrál míč zpátky Rotovi. Ten ho nabral rovnou bodlem... a přestřelil, jak jinak! Napoleon se chytil za hlavu a odvolal ho z bojiště.

„Buhe-he,“ slyšel za svými zády.

Z nebe padal sníh s deštěm. A první poločas skončil remízou: nula k nule.

V přestávce Napoleon udělil několik napomenutí, které okořenil ostrými výpady na adresu soupeře;

pro slabý intelektuální potenciál venkovský tým silně podceňoval. „Nejste v tanečních, pánové! Pořádně se do toho opřete a když to nepůjde jinak, prostě ty burany skopejte do kulata! Míč musíte získat i za cenu faulu! Taková je moderní kopaná!“

Rot si říkal, že není, a nenechal si to, naneštěstí, pro sebe, jen pro sebe. Napoleon se na něj podíval očima, které zabíjely: „Vy jste Žid, Hošku... Že jste takový impotentní humanista?“

„Jen poloviční, pane docente. Z druhé půlky jsem docela potentní gój. Jako vy.“

„To má být urážka!“

„Ne větší než Žid.“

„Hošku, na vašem místě bych velmi opatrně volil výrazy! Jednou nohou už jste z naší fakulty venku!“

„Já...“ polkl Rot hořké sliny; zase jako by se mu chtělo zvracet.

„Ano – vy, i s vašimi kamarády! Vy, s vaším sentimentálním idealismem! Vy, s vaším zastydlým romantismem! A teď koukejte padat na hřiště a vyhrát aspoň fotbalový zápas s hloupými vesničany!“

Na hřišti se strhla urputná bitva...

Rot poslal z levého křídla míč Danielovi do centra, a ten nezaváhal. Rázem to bylo jedna nula pro hosty. Jak je to snadné! Do konce zápasu se na výsledku už nic nezměnilo. Domáci ke konci zmohlo pivo, které vypili před zápasem, a hosty únava z pole. Napoleon triumfoval.

„Otto...“ Nina!

Z černých mraků nad oblémi hraničními kopečky už nepadal sníh; začalo pršet. Snad konečně přichází jaro...

Jako tenkrát, pomyslel si Rot. Zase prší... Ale pod střechou družstevní stodoly je sucho a tak podivně tam voní loňské seno.

„Otto...”

„Nino!”

„Ted’ ještě ne.”

Pršelo, zase pršelo a zase nic nebylo. Vypadá to, že vždycky prší. A už navždycky pršet bude...

Celý den za moc nestál, a večer nestál za nic.

Navíc ještě Danielovy blafy: „Na tváři lehký smích, hluboký v srdci žal.“ To je tedy opravdu k popukání; buhe-he.

Ráno k tomu všemu krupicová kaše, fuj. Špatné, že už to horší ani nemůže být.

„Tak já ti umíchám pár vajíček,” nabídla se kuchařka. „Když krupicandu nerad.“ Ale Napoleon to kategoricky zakázal. „Ale já mu jich ráda usmažím, když mu kaše nejede, pár vajíček nebude,” pane učiteli. „Přece nebude až do svačiny hlady.”

„Napoleon div nevyletěl z plátěných kalhot... a ze své těsné kůže. „Já jsem vysokoškolský pedagog, docent, soudružko kuchařko! To bych si vyprosil!”

To bude zase den, pomyslel si Rot.

„Vždyť má pravdu, prosím tě,” řekly jednohlasně Adriana s Marianou. „Má titul a burani to musí pochopit.”

Toto je pouze náhled elektronické knihy.
Zakoupení její plné verze je možné v
elektronickém obchodě společnosti eReading.